

KLASSIEKE MUZIEK |

Jean Sibelius Quartet overtuigt het meest met Rautavaara

door HENK SLIK

DEVENTER - Jean Sibelius Quartet m.m.v. Mirel Iancovici (cello); Mozart, Rautavaara en Brahms; 1/3 Deventer Schouwburg.

Drie jaar na de oprichting in 1980 brak het Jean Sibelius Quartet door op het Berlijnse Muziekfestival. Sindsdien waaiert het uit over de aardbol. Het Finse gezelschap stoeit niet alleen met het geijkte en moderne klassieke repertoire maar maakt zich ook sterk voor het Finse muziekcultuurgoed en heeft strijkwartetten van landgenoten Sallinen en Rautavaara

vastgelegd, zoals van laatstgenoemde 'Unknown Heavens'. Dat speelde het kwartet in Deventer. Rautavaara is een van de bekendste en meest gewaardeerde Finse componisten. In zijn strijkkwintet stijgen de klanken regelmatig tot grote hoogte en versmelten fraai met elkaar, maar hij verkent ook - o.a. in de verstilde ernst van het tweede deel - de onderkant van het klankspectrum. Regelmatig klimt de eerste viool er trouwens bovenuit. Rautavaara vertelt een mysterieus verhaal dat hij uiteindelijk in een hemels

murmelen uitblaast. Duidelijk is dat hij een synthese tussen modernisme en traditie heeft gezocht en gevonden. Iancovici en het Jean Sibelius Quartet zetten de verhaallijnen helder neer en overtuigden met dit stuk het meest.

Mozarts 4e strijkwartet KV 157, vervaardigd als tiener, heeft nog lang niet de allure van zijn latere werken, maar is al wel een voorbode voor al het moois dat hij nog zou scheppen. Het Jean Sibelius Quartet speelde het begin mooi sonoor, maar wekte daarna niet de indruk de-

ze vroege Mozart in het hart te sluiten. Bovendien viel op dat eerste violiste Yoshiko Arai lang geen vlekkeloze toon produceerde. In Brahms' strijkwintet op.34 was ze bovendien ongelukkig met intoneren en was haar toon zelfs af en toe spichtig. Door het aanvankelijk ontbreken van passie, ook bij de andere groepsleden, deed zich het verlangen voelen naar een goede uitvoering van de later ontstane pianoversie. Door de kritiek van de beroemde violist Joachim op dat strijkkwintet had Brahms de smoor in en ver-

nietigde het. Sebastian H. Brown wist het in 1941 te reconstrueren. Cellist Mirel Iancovici, al eerder in Deventer opgetreden met het Panocha Kwartet, ontdekte het bestaan van die 'oorspronkelijke' partituur en hield er samen met het Jean Sibelius Quartet een pleidooi voor. Dat overtuigde me in het begin allerminst, maar vanaf het Andante verstonden de uitvoerenden elkaar steeds beter, versmolten de instrumenten tot een hechter geheel. Een geknapte snaar van, vlak voor het einde, gooide helaas nog even roet in het eten.